

MB
253.427

MAGYAR
NAPLO

Csontos János

TÍZES ÉVEK

Csontos János
Tíz év

Csontos János

Tíz es évek
versek (2011–2014)

**MAGYAR
NAPLÓ**

Budapest, 2015

A könyv megjelenését támogatta:

MMA
MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

© Csontos János, 2015

© Magyar Napló, 2015

HVB 253.427

2015

ISBN 978-615-5465-30-7

VEZÉRELV

(2011)

Az én vezérem olykor túlvezérel,
felforrósít, bár az avar száraz,
hasztalan tart vissza decens kétely,
a szarkazmus hirtelen betáraz,
elnémul frigid tárgyilagosság,
nem lehet már többé úr a véren,
csápolóim a füvet tapossák,
s hét falun túl jár az én vezérem.

TABULA SMARAGDINA

(2011)

Csak ami való, hazugság nélküli, biztos és igaz, csak az érdemes pennára és árkusra, így hát állok naphosszat az íróállvány előtt, szemembe süt az üres papírlap hómezője, elvakít, és egyensúly-érzékemet is elbizonytalanítja, csak a belső érzéseim nyomatékosítják, hogy ami lent van, az nem más, mint ami fent van, és ami fent van, az megfelel annak, ami lent van, nem is kell egyéb, hogy a megismételhetetlen varázslatának műveletét végrehajtsam, mert ahogy minden dolog az Egyetlenegyből származik, ama eredeti gondolatból, a természetben is minden dolog átvitel az Egyből keletkezett, vidd hát át a papírra ama Egyet, melynek atyja a Nap, anyja a Hold, a Szél hordozta kilenc hónapon át, a Föld táplálta lágy emlőjével, s így lett egész nemzője a világnak, s bár férfiúi ereje véges, újfent duzzadóan tökéletes lesz, ha a Föld méhébe visszatál, válaszd el hát a Tüzet a Földtől, a könnyűt a nehézről, légy telve tudással és szenvedéllyel, mert ami a Földről az Égbe emelkedik, idővel ismét a Földre száll, magába szippantván a felső és alsó erőket, így leszel ura a létező világnak, fény-arcod elől a sötétség kitér, s ez lesz minden erőben az erő ereje, mert átsugároz könnyűt és súlyosat, mert a világot ekképp teremtették, ez az átvitel varázslata, ez a mágia módja, ezért hívnak Hermész Triszmegisztosznak, mivel a világ-egyetem tudásának mindhárom része az enyém, csak éppen mit kezdjek vele itt az íróállvány előtt, hisz' mindent, amit a Nap műveleteiről mondtam, még el sem kezdtem, s már be is fejeztem.

VONT LITÁNIÁK

(2011)

NAGYPÉNTEKI ELÉGIA

Tombol a suttyó tavasz, az orgonarügyek
úgy robbannak, mint kivirágzó gránát
lövészárkok sáros labirintusában.

A Teremtő röntgen-periszkópja rajtad átlát,
s míg elnyom egy-egy diszkrét ásítást,

hisz annyit látott már, mindent látott,
mellékesen eléd löki a kizsigerelt-nyúzott,

gyönyörű-borzalmas egyetlen világot.
A vallatófülkék izzadt magányát,

hol öreg pap örvendez a váratlan ahá-élménynek,
s penitenciaként nem imát, de írást ró read:

ezt akarja az Ég, ez kezdeted s a véged;
a magadba fordulást, elcsendesülést,

hasztalan lármáz odakünn százszólamú kórus;
a bűn s erény csatáját, hol nincs közlekedésrendészet,

nincsen másusz, se bónusz;
a jobbulás vágyát, mert bár tiltott mezőkön jártál,

hátha lesz, ki megmossa a lábad;
a vágyakozást, hogy testtelen legyél, asztrál,

s a megmentő hit visszamesse vágyad –
mind megtapasztaltad. S most mégis

itt állsz gyámoltalan és tapasztalattalan,
mint akiben árvizek tetőznek, homokzsák ázik,

s a menekvésnek borsos ára van.
Minden vétked, hogy álmodni mertél,

s az álmok reggel öntörvényű életre keltek,
örvénylőn magukkal ragadtak, mintha léteznének örök,

első és utolsó szerelmek,

mintha léteznenek csakazértis, mindent tagadva
első és utolsó hitek és remények,
mintha nem volna szívrohasztó halál, s ha mégis,
az egyetlen-éltet vagy hivatva élned.
A földi poklokat, mint rossz turista, megjártad immár,
kapuját szélesre magad nyitottad,
túlélted, hetedhét földről csodásra jártak,
faggattak, tamáskodón tapogattak,
ám e világon minden csodának – s halálnak –
három nap csupán a szavatossága,
a feltámadás napi rutin, a titkok elhomályosulnak,
kriksz-kraksz lesz megannyi ábra,
s kapaszkodhatsz görcsösen Istenbe, ösztönökbe,
mániákba, megtartó famíliába,
ami egykor egyben volt, s immár külön van,
nem egyesül harmóniává, hiába.
A tűnő ideiglenesség kilátópontjai:
a feltétlen rajongás, a gyönyör mint halálelőleg,
a mégis-tökély, mely dagasztja, s nem apasztja
energiád, mást-szeretni-erődöt,
a fiú s leány mint a halandóság kijátszása,
a felemás párbeszéd a Nagy Szótalannal,
a szerelem, a szerelem, a szerelem,
az Egyszer, a Majd, a Talán és az Azonnal...
Mert van boldogság, és van beteljesülés,
van sóvárgás, létezik vágy a vágyra,
van szimmetria az aszimmetriában.

S ha itt állsz most árván, a Mennyezig alázva,
az azért van, mert hajdan lázadni voltál bátor,
s alábuktál, mint engedetlen angyal.
De van Máriád, a szűzi jelenés; és Magdolnád,
dzsungeles szenvedély-bozonttal;
és egy e kettő, s e kettő úgyis egy,
ha el is szibbasztnak hosszú, vont litániák.

Emlékezz, mert csupán az emlék ment meg a süllyedéstől:
létezett egy más világ,
ahol minden úgy volt, amint lennie kellett.

Hogy százszor is megbántad? Ne bánd.
Mi immár külön van, s mégis mindig egyben,
hasztalan kerülné egymást el haránt,
nem volna úgysem az Úr előtt kedves.

Mert Ő megértő – s mibe szeretet költözött,
nincsen ott bűn. S míg kanyargós, makacs Golgotákon
kaptat a vérzőszívű Egyszülött,
orgonarügyek robbannak a tavaszban;

s a lélek sárdagasztó lövészárkaiban
egyesül – hasztalan választotta széjjel a fátum –,
ami volt, ami lesz, és ami van.

TENGERFÜRED

Mint egy Örkény-novellában, a dolgok után,
hol túlélte magát a verejtékező nyár,
megindulsz le a dombról, ismerős utcakövek,
nem kétséges, hogy itt valaha jártál,
emitt egy cukrászda, ott egy hotel –
helyek, hol boldogtalan, vagy repes az ember,
s hirtelen orrodba szökik egy illat; az nem lehet:
a tenger, a tenger, a tenger.

De nincs kétség: a part mentén
otromba norvég tankerek horgonyoznak,
nehéz, lentről jövő sóhajokat visznek,
s futószalagon gyártott üdvtanokat hoznak,
kintebb, a nyílt vízen komor, katonazöld anyahajó,
szövetséges felségjel alatt;
az áramlatok szardíniatetemeket sodornak,
olaj ömlött, az idő áll, nem halad.

Az apátság ikertornya gótikus,
villódzó effekteket rajzol rá a világítótorony,
más gyönyörök, titkok, más ijedelmek
árkolódnak a napcserezett arcokon,
a borok is mások: a só felkúszott immár
vén szőlőtőkék gacsos gyökérzetén,
mint égi áldomás, csapzott fellegrojtokon
úgy verekszi át magát a fény,
pogány, nagyon pogány. Csoda-e, ha
térítő szerzetesek prédája a város?
A história, mint gyomrot az orvosló savanyúvíz,
az utolsó sejt plazmáig átmos,
ó, a darabos kelták, ledér illírek, mesebeli dákok,
tengerszántó vízi labancok,
itt építettek, csókoltak, reméltek,
s a parti homok megbocsátón elfedte a harcot,
most csupa béke minden. De mentik a szivárvány múltat
makacs emlékezetű gének,
hogy jött Tagore őrnagy, a szíve sajdukt,
s foglya lett az apály ígézetének,
fát ültetett talán vagy virágot, egy nyári kincsét
szeszélyes alkonyokba szórva,
a régi-újvilágot ily mód gyarmatosítván.
S egy más hajósról is regél a monda,
hogy itt járt Quasimodo kapitány,
szerelmét fátyolos tekintetű asszonyok őrzik,
és költészet lonca leng a sziklapart tövéen,
mely újra hajt tavasztól rendre őszig,
és hajók mennek derűs Itáliába
metaforákért, könnyű, fűszeres rímekért,
cserébe homlokráncolta eszméket kínálnak.
S bár a Hanza-kalmár fukar és kimért,
virágzik a verskereskedés. A lélek e tájon
fenséges, mint viharpaskolta várfok,

csillag, mely körött bolygó nem kerenghet,
magányosan rója földi köreit,
az istenadta népségtől fogva s megemelve.

A fejedelem öröködik, amíg
a strázsahad a bortól sújtva durmol,
nyitott szemmel alszik a ceremóniákon,
s csukott szájjal ásít. A fejedelem tudja:

a hatalom agykábító mákony,
ám a tetszetős hatalomtalanság

megfosztja önnön fejedelmi lényegétől.
A rossz fejedelem nem tanul az ég szabásmintájából,

sem evilági könyvből,
a rossz fejedelem riszál a fényes trónteremnek

s a hóherváró plebsnek,
a rossz fejedelem azt hiszi, hogy jó, magáról.

S hogy isteni, mikor enged.
A fejedelem nem lehet papucs.

Ambíciózus, teltkarcsú ágyasok sosem
cipelhetik mint gyöngyös retikült magukkal

multifejedelmi ebédeken.
Egy fejedelem ne követelőzzön.

Ha legenda, ingyen legenda legyen.
Ne hajazzon régvolt, ó fejedelmekre.

S ha romlás követi síkon és hegyen,
bírjon erővel a visszavonuláshoz.

Depresszióban sose dagonyázzon.
Mert fejedelemnek sincsen kegyelem:

párnás hátsó felén cizellált a lábnyom.

KÖNYVORSZÁG

A zalaegerszegi könyvhét megnyitására

A könyv, a könyv, a könyv:

két foszló fedél között a világmindenség,
téblábolás, tapasztalat, álom, ébrenlét,

meg nem élt talmi emlék,
a papír szaga, melyben ott a nedves prés,

a szálló, könnyű pernye,
az elszalasztott szenvedély,

a teóriák labirintus-veszedelme,
a polcok sora, hol lángoló kamasz vadászik

kincsre, üdvre és gyönyörre,
a vízcseppként futó pillanat,

melyet a szó fagyasztott jéggé mindörökre,
beszéddek, hosszú, dagályos tirádák

s riposztok, villámlón szellemesek,
paródiák, karcolt, drága görbe tükrök;

varázslat, miért dült agyunk eseng,
szennyoldalak, melyeknek szűz haván

a tisztaság ül fázós menyegzőt,
illúziók, midőn nem riherongynak

csepülte senki az egyszeri szent nőt,
rímek, metrumok, súlyos, cifra strófák:

vigasztalanságban,
élettan, hogy élj; hittan, hogy túlélj;

s hogy odáig élhess, hús, szükséztavú számtan,
munkakönyv, hogy dolgozz; betétkönyv, hogy költhess;

s halottaskönyv is, ha már a
siralomvölgyi honban olyan szívós, élnivágyó

a gyarló elmúlás bürokráciája,
poénok könyve, könnyek könyve,

nagykönyve voltaknek és jeleneknek,
unikumok és plágiumok, halovány parafrázisai

ama Egyetlen-Egynek,

az írásban csalárdul rabul ejtett
 szabad szárnyalók magukra-döbbenése,
 a bájitalok íze, csókok zamatja,
 körmönfont krimik ítélő kése,
 robinzonok, winnetouk, zrinyik és dobók,
 mítosztolvajló herripotterek,
 tolsztoji sztyeppe, puszták népe,
 fenyérek, prérík, vad csillagterek,
 a másolt, büszke virtualitás,
 hol kommentelhető az Egy-Teremtés,
 a világmodell, mely az űrt kitölti,
 s nem támad kínzó hiány, sem rés,
 a könyvformájú gép, a csúf család,
 kicsenvén a szakrálisból a köznapi szentet,
 a digitális roncstelep, hol annyi álmunk
 szennyezőelem, s már nem üzenhet
 annyit sem, mint gőgösen analfabéta korokban
 máglyák lángja, füstje, hamva,
 a Könyvország polgáraként a betűben
 légyen ezért a szíved bizodalma,
 a katalógus, miben mint szócikk-tételt,
 gondosan réges-rég kicéduláztak,
 de nem számít egyéb, csak ami kitűnt egyszer,
 fikció csupán a boldog átlag –
 a könyv, a könyv, a könyv:
 summája múltnak, fárosza jövőnek, tükre mának.

A HÜTLEN HÁLAÉNEKE

Légý hálás azért, ami a tied. A birtoklás nem evidencia.

Mindaz, mit megszerezteél,
kölcsonben van nálad csupán. Jog sem segít.

A világ, akár egy omló, ódon erkély,
veled van küzdésben, kontemplációban,

de hajótörött-sziget növényzeteként el nem
rejteken mügonddal locsolt leánderei.

Csak állsz a korlátnál borotváltan s jólnevelten,
de nem rajtad múlik a horizont s a távlat.

Hütlen vagy még rögeszméidhez is.
A perspektíva csak szép illúzió,

a karneváli üdvtan-sereglés felületes és hamis,
csak a megnevezés nyújt némi szabadságot.

Sosem a „mi” vagy „miért”; mindig a „hogyan”.
A tulajdonlás az örökkévalóság talmi képzete.

A pillanat áll, az élet elrohan,
a szeretet, mely a közegből kiemel,

az idő titkos szinonimája: krisztusin esendő.
Az állhatatosság a szentek erénye,

a Földet a hütlen lendíti előre. Mint másnapos eső,
úgy mos tisztára az emlékezés.

A változékonyság élni enged: óvó, tápláló liget.
Gazdag vagy, még ha nincs is örökletes rangod, kincsed.

Légý hálás azért, ami a tied.

HALÁLNAK HALÁLA

A sírkövön a szűkszavú tól–ig, esetleg
néhány méltató mondat, mit a távirati iroda kiad,
a neten is szétspriccel, s ha hírapály van éppen,
pár órán át ez lesz majd a legolvasottabb;
megint nem én, mondja az ezernyi klikkelő,
s kávé kortyint, söröspohárba hörpöl.
Neked már mindegy lesz – vagy ellenkezőleg:
semmi sem lesz többé mindegy. Ezekről
légyszi, ne pötyögj verset, még feldúlod kedélyünk,
mint mentősziréna báva csendet,
vagy cikázó villám álmos szépasszony-nyarat.
Aki menni akar, előzékenyen elengedd,
aki maradna még, diszkréten sűrgesd.
Nem célszerű túl soká haszontalan időzni itt.
S egyáltalán: a statisztikákban irreleváns
a fogyasztói kapacitásod, nézd nyirkos falait
a bűdösbarlangnak. Tizennyolctól negyvenkilencig
számítasz, e keretből épp kicsúsztál –
s nem büntetik a diszkriminációt az új s új nemzedékek.
Te maradj allergiánál, csúznál,
majd jót röhögünk az impotenciádon.
Nesze neked önökkérték, kívánságkosár.
Ne zavard szépen ívelt, duzzadó köreink!
A mellünk' is meg kéne csináltatni már...
Fordulj fel, nem érted? Agyunkra mész,
a sok robotlással tudod, hogy kinek hencegj:
nuku nyugdíj. Így tündökölnék, mert úgy hiszik,
soha nem lesznek agg negyvenkilencek.
Ha tudnák, az álmaid milyen ifjak – oly fiatalok
ők sosem voltak, s nem is lesznek soha,
a tól–ig mit se számít, semmit nem mond el
az élet sűrűségéről. Az élet mostoha

ahhoz, kinek túl gyorsan mindent megad.

Túl sok anya között a császárfi is árva.
Klikkelj, hörpints. De ne hidd, hogy egyszer
legolvasottabb lesz a halálnak halála.

ROSSZKEDVÜNK NYARA

Végstádiumba érkezett a nyár, gőzöl az aszfalt,
vizet osztogatnak a piros lámpáknál,
de a vízosztogatóknak senki nem oszt vizet;
gutaütött város, a rádióban hordószónok ágál;
a parkoló autónk oldalát épp most gyúrte fel
egy vontatott járgány, a kormányfék beragadt;
töminyomi a strandokon, rossz reflexek,
párálló emberi testek, bomlás. Ám mialatt
mi, szegény ördögök, előleget kapunk
a hetedik bugyorból, hűvös, légkondicionált
termek mélyén, fincsi koktélokkal körítve
készül egy ennél is szebb és jobb világ.
Szebb és jobb, hiszen nincs megterhelve joggal,
mit úgyis oly nyűgös folyvást betartani,
cserébe nem lesz kötelem sem. Igaz, a bővli kategóriában
többé semmi sem az, ami,
országok vergődnek, büszke uniók
tartják egymásban a lelket, halomra dőlt dominók
mesélnek régi, bizalmi szerkezetről. Krónikák rögzítik,
az elfutó időben mi-s-mi volt,
s valahogy minden másként, másért lett,
mint ahogy tétován, félve emlékezünk.
Meg nem született unokáink nevén kontót vezetnek,
hiába lendítenénk kezünk
simogatásra, legyintésre: éltük titkos, virtuális hatalmak
mátrixában vergődő adat,

valószínűsített rabszolgasors, kamatmennyország,
 ahol szokni vagy szökni szabad.
 De mi már maradunk, megannyi röghöz és égbolthoz
 kötött, s a piros lámpák tövén
 lessük a vízosztó fiút, gyöngyözünk vontatott járgányoktól
 tartva, s míg fölperzsel a fény,
 a hordószonokoktól felhevülve leszünk
 füledt dzsungel- vagy aszott sivatag-talány,
 globálisan vagy lokálisan égve-pörkölődve
 itt gyehennásodunk rosszkedvünk nyarán.

ÉJJELI RAPSZÓDIA

Álmodból riadva már megint, hajnali fél kettő,
hol van a fiktív, bársonyos öregség,
a végigaludt éjszakák, laza rongyszőnyeg-projektek,
reggelre szertefoszló eretnekség,
hol az ölelésnyi család, szeretetszirkák,
hol a körbepedállozott, türelmes Balaton,
csak ez a fémízű alumínium-rozsda,
mi az új napra ó patinaként szükségképp bevon,
hogya a múltból élsz visszavonhatatlanul,
korbácsolt jelennek bár s örvénylő jövőnek,
rendszereket és eszméket váltva.

Az éj fazekában ismeretlen receptű étkek főnek,
séfek titkolóznak, pletykálnak kukták,
ínyenc étteremkritikusok fanyalognak,
hát micsoda nóvum, mily sosemvolt kotyvalék ez,
minő még-derűsebb holnap;
s egyáltalán: miféle gyarló műanyag-praxis
újrahasznosított, harsány teóriákhoz?
Az éjfél, ez a szenvtelen csíkozott sorompó,
a józan másnapba óhatatlan áthoz,

de nem működsz már mint biztos mechanizmus,
lélekmasina, GDP-termelő tétel,
apagép, férjgép, szeretőgép, szabadságadag-automata.
Gyomrodban idegen az étel,
agyadban a gyönyör: archívumból mentett tévéjáték –
szíved csak a valódi, egyszeri cafat.
Fekszel elnyűve s álomtalan, ismerős fronthatások
s ismeretlen csillagképek alatt,
a harc odakünn zajlik – idebenn süket a csend,
vérszjósoló, ezért megnyugtató.
Sustorog, kavarog, magába ránt az éjjel,
ez a szennyes-tajtékos, mérgező folyó,
kövezett-firkált partjain parkok s ipartelepek,
pozitív s negatív gettók, egyszerűen: a világ.
Roskatag, villódzó toronyként dacolsz a széllal,
s nyaldosnak betonvájó rapszódiaák.

ZÁGON/RODOSTÓ

Úgy ömlik az eső a zágoni égből,
mintha száműzött fiát siratná a figyelmetlen Isten,
a kastélyban fényár, tán fogadás készül,
de a kizökkent-kárhozott időn ugyan ki segítsen,
Zabola felől út sincs igazán, hogy beleélhesd magad
szekerező századok hangulatába,
vergődve idillben és rögvalóban,
beszorulsz a Kárpátok jobb-alsó kanyarulatába,
a szerpentinben, úton Bodzaforduló felé,
egy árva autó sem jön majd veled szemben,
medvével ijesztgető havasok, világvégi viszonylat
a mappás tér-kényszerképzetekben,
úgy ráz a láz a Foksányi-szorosban
s hasztalan ölel keblére a bukaresti vajda.

s hiába látsz el szinte hazáig,
 ha másként akarja sorsodat a magasságos Allah,
 már Drinápolynál elillant a remény,
 akárcsak Kőszegi Zsuzsi tiszta-szép szerelme,
 polákok, frankok, türkök kavalkádja
 s a bekhori tábor, akár egy szálra bomlott elme
 leltározol tobzódó múltakat,
 s az absztrahált Zágon még ha nem ereszt is,
 vár rád a kozmikus magány, az édes néne fikciója,
 s a legvégén a megváltó pestis,
 mennyivel napfényesebb a villódzó Rodostó,
 hol török élteti a jó magyar barátot,
 a bujdosó szoborba faragva ígér egy derűsebb,
 egyistenhitű, eső-nincs világot,
 a székelkapu úgy áll, mint ikonikus gesztus,
 hogy lehetséges mégis-, csakazértis-béke,
 bár a rommá lett-égett magyar utca
 többé nem lesz a szabadság végső menedéke,
 a múzeum ura magyarul rendel keserű török kávé,
 s így is citál mikesi tirádát,
 négyen vagyunk; miért, hogy mégis egyedül hallgatod
 a Marmar-tenger mormolását?

KABARÉ

(2011)

Szív és ész közt a szakadék,
végtelen földre darab ég,
fröccsen a lélek sara szét,
balettcipőben baka lép,
parlagfűmezőn kaszagép,
hazátlanságban hazakép,
országmenzán a habarék,
királyok híján csupa nép,
pedigrék között vakarék,
dözsölők földjén takaré,
bicskázás helyett karaték,
elakadt kápók szava rég,
sivatag szomjra csapadék,
csőrön ledugni kacsapép,
automata zabagép,
ásítást kelthet csak a szép,
s ha nem indulnál haza még,
élethossziglan laza légy,
mosolyból-könnyből maradék –
s meg is kaptad a kabarét.

ÉPÍTÉSZET

(2011)

A három dimenzióba bebörtönzött ember
a világért be nem ismerné a vereségét
a Genezissel folytatott előnytelen küzdelemben.
A negyedik D pedig sosem volt az övé;
az időnek csak szájalmas szakaszait kapta,
ráadásul nem is délceg egyenesen, hanem íven,
törvényszerű felszálló és leszálló ággal –
rajta mulatott a fáradt humorú Isten.
Maradt humán játéktérnek a tér,
önkényes origóból szertefutó nyilakkal,
mintha a naiv koordináta-geometria
képes volna elhelyezni és megnevezni mindazt,
ami amúgy elhelyezhetetlen és megnevezhetetlen.
A Teremtő dobta kesztyűt az építész vette fel.
Előbb csak mérnök volt: vonalakat húzott,
gúlát szerkesztett, boltívet eszékábált,
generációkon keresztül művezetett, hogy közelebb
jussunk a fenséges gótikus mennyekhez.
Tette a dolgát, nem filozofált.
Arany metszést ügyelt és színharmoníát,
mérícskél, össze ne omolják a híd,
munkát adott a szent-komolytalan
piktoroknak és szoborfaragóknak.
Nem tudni, mikor ébredt öntudatra:
talán amikor elfordult az Ég,
s a térben rekedt csupasz Ádám-fattyak
ruhákba és falakba burkolóztak:
ne dideregjenek az istentelen űrben.
Attól fogva az építőmester
pap lett és tanító, kevés szavú rétor,
a győzedelmes anyag cinkosa,

aki emlékszik még a szakrális korokra.
Fekete garbóban, fekete zakóban
ült a villódzó képernyők előtt,
s miközben mindent módszeresen megépítettett,
amire a Gép csak módot adott,
nem feledkezett meg a globális párbajról.
A duellum most eldöntetlenre áll.
Túl a tömegben, a mennyiség forradalmán
az építésznek még maradt csöpp esélye
S.O.S.-re, menteni szottyadt lelkeinket.
Ő formálja át a teret helyé,
a helyet az élet templomaivá.
Ő hasítja ki a sosem-voltat a mindig-voltból,
kijátszva nekünk rendelt töredék-íveket.
Ami volt: örök; ami lett: esetleges.
Csak a ceremóniamester tudhatja, miként
merevülünk ki térben és időben.
Háromdimenziós lakályos börtönünket
csak az ő terrorizmusa rombolhatja le.

IRODALOM

(2011)

Az irodalomnak az írás vetett véget.
Oly boldogok voltunk a csapongó tűz mellett,
ráolvasóinkat kántálva tudatlan
pattogó-tekerő lángok ütemére.
Majd vágyat éreztünk megcsípni a percet,
rögzíteni az elfutót, mint zsákmányt barlang falán,
ugyanúgy mondani, ugyanúgy érezni,
hátha urai leszünk az időnek.
Agyagba, kőre, foszló papiruszra
róttuk fel remélt halhatatlan voltunk.
Mennél több lett a jel, annál hatalmasabb
a bizonytalanság egy-igazságainkban.
Bizonyítékát körmöltük hitfogyatkozásnak,
tévképzeteknek, törvény-inflációnak,
s kézen-közön még a költészet is
elveszítette csapzott, szent örületét.
Az irodalom idővel így lényegülhetett
köldökszemlélő öntörténetévé.
Már nem szökhettünk vissza az ártatlan időkke:
a tűz elhamvadt, s az ó ráolvasók is
értelmetlen kongnak a süket éjszakákban.
Az ősbűn nem az alma volt, hanem a tinta.
Mégis a könyvek, fóliánsok, fájlok
dzsungelében forgatva csorbult macseténket,
úgy érezhettük: az eltítkolt tudásnak
esőerdejében vagdaljuk az ősvényt.
Évezredek át ringattuk magunkat
túlélni segítő szép illúzióinkban
komor levegőjű akadémiákon,
mint cifra uniformisú hadvezérek,
okulárés tudósok háborút imitáltak,

s hitték: mert írnak, s mert írásról írnak,
befogadja őket is a Nagy Literatura.
S ahogyan fozlott szét véletlen s akarva
a töretlen Egész önáltató képe,
úgy lajstromozhattuk veszteségeinket.
Odalett a ritmus, mindenek alapja;
útközben valahol a rímről is lemondtunk,
mit – nem is emlékszünk már – úgy aggatott
a puritán szövegre édes vulgárnyelvek slágerpoétája;
idejétmúlttá vált metafora-pemzli dús ecsetvonása:
tárgyiasultunk, ám elvesztve a tárgyat.
Vissza a kályhához, a roppanó tűzhöz?
Talán mindegy is már: újmódi varázslók
új esztétikával s technológiával
termelik újjá az ős-analfabéta
egyensúlyt, a valaha volt lélek-békét.
Minden ötletünket, íme, kipróbáltuk:
csak az égre nem róttunk kondenzcsík-verset.

KARÁCSONY

(2011)

Karácsony, szúrós fák tövébe
szeretteinket összegyűjtöd,
s míg a jók itt fenn hozsannáznak,
magában kushad lenn az ördög.

Minden fényes, minden világos,
éles sarkok legömbölyödve,
harákol, fújtat és köhécsel
alant a túlvilági medve.

Nincs köze csillagszületéshez,
csillagszóráshoz, csillaghulthoz,
taszít jelent és eljövendőt,
csak az izgatja, mit a múlt hoz.

Nem osztályrésze a melegség,
be kell érje az örök langgyal,
s maga sem hiszi már magának:
szerelme volt egy lenge angyal.

Valamije tán mint a rózsa,
valamije meg mint az ében,
nyálcsöpp a Sátán szája sarkán,
álmodik szúrós fák tövében.

SZANASZERTE

(2012)

A régi dallam lassan elenyészett,
és jöttek harsány, új harmóniák,
s míg levedlette bőrét a világ,
már át nem látta senki az Egészet.

Bár mondták: sosem létezett Egész,
s így az sem volt, mi szanaszerte-törjön,
körülhatárolt kinti-benti börtön,
és kiscsömböccé hízott fel a Rész.

A karmester még ráerőltetett
az orkeszterre régi iskolákat,
de kottatárba zárta az idő.

S bár szürcsöltük, mint javas-főzetet,
a korszellem orr-fül-gégénkre támadt,
s csak bóbiskolt a spicces Ügyelő.

SZONETTSZILUETT

(2012)

A szmog magát a bőrünkbe beette,
úgy évelünk, mint gyűrű héj alatt.
Lelkünkbe dermedt pállott pillanat,
és nem tud rólunk a kopár rekettye.

Hogy szerettél, az bár jelenvaló,
a jövődre nézve semmit nem mond.
Az íriszedre vetítem az alkonyt,
s a képzeletben pilinkéz a hó.

Az egyedüllét, ím, halálelőleg,
úgy feszítem a hátam az időnek,
mint az, aki a reménytől se fél.

Ha mégis látni szíved sziluettjét,
mit nem vibráltat lopódzó öregség,
egy karcos éjen felragyog a tél.

CÍM NÉLKÜLI VERSEK

(2012)

Zenélt a nyelv, s te lépre léptél: labdázott véled ingovány.
Meteorokkal telt a légtér, gyík ejtőzött a szirt fokán.
Flóra és fauna vigasztalt, törvénnyé ért pár kósza elv.
Körbeülték némák az asztalt, s kitépve hevert lenn a nyelv.

*

Az ómodor, mint szép anakronizmus,
a rojtos égen függelék-bazár.
Tépázza bár rövidlátó cinizmus,
a láthatár az mégsem léthatár.
Az újhazákban mélabús a múlás,
pár nemzedék még koloncot cipel.
A volt idő, akár a vakondtúrás,
a gazdát indulattal tölti el.
Hisz mit sem ér a csillagképi másság,
tűnt égövön csiszolt tapasztalat:
nincs optika, hogy sebét látva lássák,
ki elvérzett a gézkötés alatt.

*

Egy kukoricaföldnyi rögs pályá,
a végtelen sor végén szeder vár rád,
a kapa veszélyes a mezítlábra –
s a porciózott örökkévalóság
mint létmodell; de jobban érdekel még
a góllövészet metafizikája,
a háztájiban maradsz makacs vendég;
és fel sem tűnik: mindig lejt a pályá.

*

Az erdő mint a múlás színhelye.
A kultúra mint csillámló hazugság.
Az égbolt ámítással van tele,
de sűrű éjet rögválóság csuk rád.
A máz, mely, nap ha éri, megreped.
A kanálisba szivárgó vagyton.
Lám, elveszítéd egyetlen pered:
az otthonod a baljós ősvadon.

*

Járnak-kelnek a lelki bénák, visszhangoznak a holt szavak.
Harangjaink mind siketnémák, szemünk a szivárványra vak.
Téblábolnak az elhívottak, nyomulnak önhitt törtetők.
Lázban égnek a hült halottak, túszként tartva a tört időt.

*

Vereségem learatom: ez a túlélő-maraton.
Nem vagyok méltó hírvivőnek, kalpagomra is célba lőnek.
Nem doppingolnak sem piák, sem vérszegény olimpiák.
Nem hajszol sírba a robot – most épp morzézni tanulok.

*

Egy régi könyv már nem édesszülötted,
egy régi versnek az vagy: mostoha,
habár meg nem tagadnád soha,
korhadozó pálcát tör fölötted,
talán felszakít a régi ötlet
hegedt sejtet, elhalt szövetet,
hogy a lélek is beleremeg,
míg az emlék táncot rop körötted.

*

Flagellánsok baktatnak az úton,
törvényüket nem szignálta Newton,
vár rájuk egy nyirkos, ó kolostor,
fali szögön pihen meg az ostor.

*

Démonokkal vad csatában óv a pajzsod, brong a bronza,
forr a vér, s a torna díja szíved hölgye, Esperanza.

*

Tán a gének hasonló rajza,
piruett omló ormokon,
vagyunk véletlen vérrokon,
krétával húzott macska-bajsza,
graffiti-történeti gesztus,
utcamuzsika, áradó,
áteredő bennünk a jó,
körülölel a tenger textus.

*

Az eső csak szemetel, szeplődzik a tócsa.
Még egy csalfa mese kell eltakarodóra.
Még egy csiszolt hepiend, halivudi ábránd,
s elkerül e regiment hollótollat, kátrányt.
S ím, az idő kiderül, fuldokolsz a porban.
Hepi vagy már cefetül, a Sátán se horkan,
triumfál a szeráfhad, sose dúrban: mollban;
a bűnt végképp leráztad – nem tudni, hogy hol van.

*

Ha ismernéd az elkövetkezőket
egy kitágított jelen foglyaként,
kit a fátum váltságul ígért
tárlójában porló múltidőknek,
tán megölne fád érdektelenség,
az élet, mely túl titoktalan
(címszó, kinek rendelt sorsa van),
s volnál önnön gyászmiséden vendég.

*

Lépcsőm járom,
át a Tabánon.
Fűzőld minden,
füstök a Ringen.
Örzsénk jó nagy
áthidalónak.
Várban várnak –
nyúlnak az árnyak.

*

Átrepültél három óceánt,
négy-öt földrészt, jó pár szigetet –
s ott vagy épp, mint ki sehol se járt.
Átrepül a gyermek képzelet.

GENEZIS-TÖREDÉKEK

(2013)

A Teremtés zajlik szakadatlan,
a múlt idő pusztá fikció,
vergődik a kisdéd ráció,
hipotézisekkel telt a katlan.
Itt, a szürke nyolcadik napon
kétségbe taszít a körköröség,
nyomasztó a mennyei örökség,
lázadást szít kósza alkalom
s a folyón túl hevül már a pallos.
Kínna szülve készül a jövő.
S a szív, az izgága lüktető
érzi már: a Történelem bajt hoz.

*

Gyönyörömmel téged ünnepelek,
gyönyöröddel engem ünnepsz.
Földi édenünkbe úgy emelsz:
profánban is szentté lesz a jelleg.
Gyönyörünkben mindig ott az Isten,
aki nemcsak bünt és kint teremt.
Extázisban burjánzó a Rend,
a Genézis fogan meg a Nincsben.
S bár a nappal fortyog és pöröl,
sansza sincs a fikciós tökélynek,
szerveinkben ott szunnyad a lényeg:
belénk kódolt mennyei gyönyör.

*

Korai a kiűzöttetés:
elhomályosult az Éden-eszmény,
szenvedünk a létezés keresztjén,
remény-ellensúlyunk túl kevés,
összeesküvés-teóriákat
tákolgatva töltjük tört-időnk,
fecsereljük hitünk és erőnk,
míg a Sátán ön-körünkből támad.
Mégis, túl a tűnt nosztalgián,
földi utazásunk magzat-burkán,
készülődünk, mint szunnyadó vulkán:
szétlövell az elfojtott hiány.

HÉT ETŰD

(2013)

Mezey Katalinnak

(1)

A X-es terem nem tartozott a kedvenceink közé
a konzervatív debreceni egyetemen
Délelőttönként áporodott előadásokat hallgattunk itt
az áporodott nyolcvanas évek kellős közepén
amelyek korántsem döntötték még el
akarnak-e kezdeni magukkal valamit
De délután rendre szabad volt a gazda
szabad álmodozni szabad szappanozni
költők jelentek meg élők elevenek
az olajjal átitatott deszkadobogón
verseket kántálva verseket motyogva
mert nem hullottak el mind a csatatéren
Akkor mi épp reformforradalmárok voltunk
lelkesek s egyben reménytelenek
besúgókkal és provokátorokkal körülvéve
jobb híján az irodalomban nyomultunk
eszmék és sorok között tapogatva
végtelen naivitással és türelemmel
akár százötvenszer is egyeztettünk
megváltó folyóirat-alapítás dolgában
az óvatos-enervált bürokráciával
amely a kifárasztásunkra esküdött fel
de nemigen hitték hogy kedvünket vehetik
Ama délutánon a X-es teremben
MK és tanítványai képezték a műsort
természetesen és sallangtalanul
hogy mi – magunk is poéta-publikum –
elbűvölve s időtlenségbe ringatva
még az olajszagról is megfeledkeztünk

Ők a sárváriak súgták a beavatottak
MK közöttük a fősárvári konstatáltam
de én ötvenéves koromig nem jártam Sárváron
Hm hát lehet így is nem-generációsan
önzetlenül a hars és feltörekvő
mind újabb konkurenciát istápolva
csodálkoztam el s elkapott a gépszíj
Lett programom és szakdolgozat-témám
lett lelkesen szervezett Kilencek-est
én ott voltam magam – én voltam Debrecen
s igen MK volt a távoli titokzatos
költőregimenttel teli Budapest

(2)

Interjútól interjúig araszolva
sorjáltak az évek és az álmok
Az elsőt speciel csúnyán elrontottam
kifogott rajtam a szalagos magnó
amit a vonattal a fővárosba cipeltem
eltekeredett s más dialógokkal keveredett
de MK türelmes volt s mentve a menthetőt
rekonstruálta s megírta helyettem
elvégre írástudók vagyunk
Az Almássy tér maga volt a csoda
egy haszonelvű világ haszontalan költői lakták
akik tiszteletbeli sárváriként
úgy féltucatszor maguk közé fogadtak
Már bekötött szemmel is
tudtam az utat a pályaudvartól
az előző sarkon a szép költőlány
teázott a párizsias kirakatban
s erről tudhattam hogy még nem késtem el

A verselemzés merő szenvedély volt
egymás vérét vettük és ittuk szelíden
mint tét nélkül élő kitalált vámpírok
korlátlan volt a lehetségtelenség
de MK itt tartott bennünket a földön
visszaterelt metrumhoz metaforához
s még abban is gesztust látott nem modort
ha egyikünk a kisföldalattiban
az OPERA feliratnál fényképezkedett
hiszen a MŰnél nincsen fontosabb
elvégre írástudók vagyunk
Később már magam is Pestre-emigránsként
rossz boroktól és töményektől elbódulva
szemüvegben szunnyadtam el
egy literátor házibulin
de MK óvatosan levette rólam az okulárét
kell még az holnap is monda
elvégre írástudók vagyunk

(3)

Remetére kikapaszkodni
egy kiadós túrával is felért
a bulvárlap ahol állomásoztam
hétvégi riportot kért egy művészcsaládról
MK ellenszegült a preconcepciónak
jó beszélgessünk időzgessünk
de semmi fennkölt álszent körítés
egy költőházaspár meg a gyerekei
nem holmi csodabogarak
még akkor sem ha elkerülhetetlenül
maguk is művészfélék lesznek egyszer
s a Fészekben e valódi fészekben
én moderálom majd kollektív estjüket

Sugárzó napsütötte délután volt
a házban mindenki tette a dolgát
súrlódott szeretett vitázott élt
s bennem lassacskán megfogalmazódott
egy korántsem bulváros felismerés
Fontos a lepárolt költemény
ám a család is lehet műalkotás

(4)

Az első Quasimodo-fesztivál után
MK hozott vissza Füredről Pestre autóval
valószínűtlen idilli nap volt
előbb juhfarkot kóstoltam egy balatoni hajón
majd elbódított az ünnevelt poézis
amit lám nemcsak szégyellni lehet
MK az úton folyton politizált
azóta elsüllyedt pártokat szidott
melyek nem feleltek meg a mércéjének
Én szerettem volna vissza-visszakanyarodni
ihlethez kínhoz költőmesterséghez
kihasználva a potyázó alkalmat
egy spontán költőszemináriumra
de MK aznap tántoríthatatlan volt
Évekkel később mikor hűtlen lettem
a múzsákhoz mivel férfi-szenvedéllyel
azóta elsüllyedt pártokkal bíbeltem
mert nem feleltek meg az elképzelt mércémnek
MK finoman megpróbált visszaterelni
ihlethez kínhoz költőmesterséghez
de még évekig tántoríthatatlan voltam

(5)

Bedőltem Marcus Aureliusnak
ha negyven vagy zárd le amit addig éltél
gyűjtsd össze műveid fond karba a kezed
s várd a halált vagy az újjászületést
Akkor sok volt a kritikai él
baráti fricska ellenséges dűnnyögés
mi az hogy összegyűjtött válogatott helyett
De MK bölcs volt és rendíthetetlen
ami össze van gyűjtve az össze van gyűjtve
válogatni meg mindig lesz mód s idő

(6)

Arpinóban Ciceró szülővárosában
mindenki ráér és mindenki késik
órákat szavalnak egy élőholt nyelven
szeretik a szónokokat és a hasukat
De hajnalban úgy ül a felhőkoszorú
az ormokra mint egy le nem forgatott
mégis ismerős Szent Ferenc-filmben
MK mindezt egy szál pólóban élvezte
mert bőröndjét világkörüli útra küldte
a könnyelmű latin légitársaság
Mégis megvolt minden ami kellett
körmondat pizza felhőkoszorú
a tökéletességig kúszó úti élmény
mert MK tudta hogy lesz hely ahová
poggyászként egy pólót sem vihetünk

(7)

Székelyföld télen fagyos ízelítő
a hegyláncok mögött kezdődő sztyeppékből
a restikben és a rozszant kifőzdekben
csak a pacalcsorba békíti meg a lelket
Nem is létező szerelvényeken
s alig létező hálókocsokban
utaztunk MK-val író-olvasó randikra
otthonosan idegen négyesfogat
Minden jó volt és valószínűtlen
a barátság és az elhallgatás is
harc és idő végképp nem számított
éltük a zárójelbe tett pillanat-idillt
mint akik nem sejtene se múltat se jövőt
 összeomlás után
 összeomlás előtt

CSÖNGE, IDŐSZÁMÍTÁS ELŐTT

(2013)

A természet, a táj csak álca,
organikus pannon kulissza.
A kottát vissza-visszajátssza,
estharmatát a por felissza.
Világszínpad a hátsó pajta,
hiába ütnék rá a plombát,
szeretőnek az ég akarta,
s a cigaretta-hekatombák
máglyáján izzik nyelv s a lélek.
Jut majd idő a sorsnyi térnek,
mely a világon eltűnődik?
Föld méhe szül, mint ő a hangot,
Isten-faló szörnyű suhancot;
fortyog, sugároz. Készülődik.

KRAKKÓI SZONETTEK

(2013)

Vesztettél, nyertél annyi pört,
az élet csúful meggyötört,
tudod már, hol és merre állnak
jelzőfái a sorv-halálnak,
milyen az elmúlás-előleg,
s ha a kéregre fagyöngy nőhet,
tűréshatárod leste meg
mindig-kíváncsi Istened,
s mint a dúsnak, ki nem fukar
örömtermő munkáival,
csodáit részben visszaadta,
nem hagyott végképpen magadra,
és most itt vagy, vad inda-ág:
ketten vagytok egy társaság.

*

Ne gondoldj tényleg semmi rosszra:
tapsol, ujjong a népes Grodzka,
kétoldalt könnyes arcú népek,
nem zöldek, csak piros-fehérek,
fehér-pirosak: lengyelek;
lelked macskakőn hentereg
lócitromokat kerülgetve,
szíved elcsorog csapra ütve,
megérthető, hogy nyugtalan, ki
a megtestesült dva-bratanki
homályosult századok óta,
Wawelt nyaldos a Kossuth-nóta,
Viva Polska és Éljen Magyar –
térj napirendre jó hamar...

*

Emlékezeted mélyre ás:
ez volt az Első Utazás
azok közül, mi számított,
Ámoré volt az ősi sokk,
oldaladon lebbent a Drága,
titok-termések ős virága,
diktatúra volt és ígéret,
mely a szívbe billogot éget,
tökély és nosztalgia-ágyás,
nap mint nap megváltásra várás,
mámor és elragadtatás
(emlékezeted mélyre ás):
vágatsz, mint régi rím, mint vad ló,
s folyó-tükrödben fürdik Krakkó...

DIGITÁLIS ÓDA

(2014)

Számítógép istene, minden időnk ura, Krónosz!
Hogyha lazítana lomhán fojtogató ölelésén
Fészbuk-testőrséged, inalnánk réteken offlájn,
térerejét vesztett természet földi mezőin!
Lájkolnánk a lamúrt, s ha letöltjük, majd meg is osztjuk
doksinkat: három didi-dében bökjön a vágyunk.
Lám, úgyis dilitez rendszergazdánk a menüből,
megtisztítva merevlemezét e parányi futamnak.
S mert szavatosságunk oda gyorsan, majd leselejtez
új generésön – időközön kívül fal fel az ekszit...

PARADICSOM

(2014)

Hosszan trágyáznám, gyomlálnám és kikaróznám,
így bizakodván jó termésben, az égi zamatban.
Ám Genézis-génekbe kisistenség belepiskál,
s látom, a vágyott édeni áldás távolodik már...

ELÍZIUMI PÁSTOK

(2014)

Már a neved sem igaz noha annyi a pásti becézés
Általkelsz a világon a rendszereken meg a szíven
Rossz profiként csak a nyelv béklyóz ez a furcsa-negédes
Afrika-hőé Antarktisz-jégé e higanyláz
Irka előtted a napjárás rabszolgai ihlet
Sokszor már elvész a sorokban a tétova ember
Ám az Itália-fényű égen kassai felhők
Naplót élsz a közönség mégis csak te magad vagy
Dér jön a trópusi dzsungel burjánzó levelére
Ott vénül meg az elszerződött egykori hátvéd
Rárántván ravaszára a hitnek – hármas a füttyszó

*

Jóformán már minden percedet őrzi a leltár
Ócska utókor listáz mint régészeti tárgyat
Zsémbelnél ha tapasztalnád szájtáti lelátónk
Elfeledett örömet a bravúros cselsorozatnak
Fel-felidézni a gólkocsmákban senkise hívna
Azt gondolnád jaj hova lett az a hajdani játék
Trükkök esernyők gyertyák szaltók és a kötények
Taktika van ma csupán – kit is izgat az ósdi katarzis
Irtóznál a selejtes főnixlángu reménytől
Lám de lehetnél mégis a nemzet líracsatára
Addig a sánt is felszednék ama gyászteli Szárszón

MARATON

(2014)

Egy antológia margójára

Van-e száz költő e hazában?
Tízezer, aki verset ír.
Depresszióban, mániában,
égve negyvenegy fokos lázban,
digitálisan általában –
nyavalyáikra nincsen ír.

Ahány poéta, annyiféle:
közös nevező csak a vers.
Van, aki átkot szór az égre,
más egy rímpárral vonul félre,
múzsalányt egyként táncra kérne
alkoholista, absztinens.

Akad egzaltált, úzótt fajta –
s a polgár is verset farag.
Mindenfelé pattog a szikra:
hajós, köszörűs, oboista,
közgazdász, közjegyző, közszolga –
amennyi hangszál, annyi hang.

Boldogságból nem fogan ihlet –
jó szövetséges a hiány.
Poéta mindig pallón billeg,
sosem úgy verselt, amint illett,
nem prófétája illó hitnek –
megbízhatatlan valahány.

Nem csitíthatja mozgókép sem,
hatásos placebo a szó.
Ül a nagy halom drága kincsen,
vagy heverészik koszlott priccsen,
szenvedélyének gátja nincsen,
szívverése jól hallható.

Szabad költeményben kereste
honát, de nem lett szabadabb.
Olvasót, ítszét hessegetve,
metaforákat is lenyesve
közelgett legvégső eleste –
szabadosságban cifra rab.

Szeressétek az árva költőt –
belőlük sosem lesz csapat.
Nem öltenek trendi felöltőt,
rögzítik, ami bévül eltölt,
ők strázsálják az örök körkört:
kering a világ, nem halad.

Olykor a közélet uszályát
koszorúslányokként viszik.
Édes hazánkban furcsa pályát
fut be a vers, ha kézigránát
gyanánt védi a földi pártját,
s más medvék bőrére iszik.

Akkor tölti be hivatását,
hogya elkószált partizán.
Vélt igazának fogja pártját,
hiszi, az őserdőn is átlát,
végső csepp vérig védi várát,
nem vendég kéjek partiján.

Mert a jó költő univerzum:
 más világokhoz nincs köze.
Dísz csupán a rím, a metrum:
a megtestesült nomenverbum,
fénylő világi sakramentum,
 naprendszerek szálló szöszé.

Százak tapodják ezt a százat,
 türelmes hozzájuk az ég.
Meg vannak verve látomással,
ördögpátával, angyalszárnyal,
közös tőről metszett aránnyal –
 mert a vers soha nem elég.

Lelkük, mint hajdan, egyre szárnyal –
 vagy földhözragadt, katatón.
Globálprózát a vers ha árnyal,
szemben úszik a szennyes árral,
megküzd a szent itt a profánnal –
 végtelen ez a maraton.

KÖZEL/ÍTÉSEK

(2014)

Oláh János Közel című
regényének motívumaira

*Lehelet szaga, nedvessége.
A percek állnak, nem szaladnak.
Meggvéd a konyha szürkesége.
Veszélye nem ér e kalandnak.
Hóval tömött a malomárok,
alatta elmúlt nyarak avarja.
Az ajtórésen fagy szivárog,
de a küszöböt már a tavasz kaparja.
Maskarák jönnek, boszorka-hadak,
csizmájuk vasa nagyot koppan
s örvénylenek spirál-gomolyban
a mennyezet füstös égboltja alatt.
Magam vagyok a félszek éjén,
az idő mindig csak mélyebbre ás.
S tagadnám, de a sejtek mélyén
ott bizsereg a porló hamvadás.*

*

*Csak ami elveszett, az érdekel.
Vonszoló magam ősztől őszig,
mert felhalmozni a télre kell.
A csalás valahol itt kezdődik.
Szél dobálja a diófa ágait,
elfogy a bátrak minden érve.
S hasztalan bújsz a benti zugba itt:
összefut a bútorok éle.*

*Kapok az elszökő irányok után,
s hiába sápad el a Nap,
erős színek vonaglanak,
tapogatózom vaksin és sután.
Ellenséges közeg vagyunk –
jobb félnünk a gyanú tornyait.
Körülölel a halálra unt
keserű illat, alkonyodik.*

*

*A szél álmodó kelmébe bagyulál.
Összecusszan a képzelt s a való,
tápázkodik a megjósolt halál,
szitálni kezd a szürkület, mint a hó.
Gyöngye szellő lengeti létem,
függöny árnytánc a falakon.
Nem kínozt immár gyarló szemérem,
szívverésem is lusta-katatón.
Monoton mondatról mondatra szédülök
a betűk halvány csipketengerén,
a dél sárga fénytócsájában ülök
a műhelyzajok tengerfenekén.
Kúttükör villant felém egy homlokot
Golgoták megkínzott egére,
megemelném a fejemet legott:
ím, Mária kékje és fehére!*

*

*Égzeng az ordastorkú tél. De élek.
Ároksópart füve. Diófalomb. Esélyek.
A szelíd marton libák legelnek,
hulló tolluk az ég előtt lebeg.*

Lányok, kezükben kanna nyikorog.
Friss tej illata. Taplógomba-eres deszkán
öregek, arcukon ráncok, múlt korok,
bor pirosa a szűnyogos verandán.
Az ajtórésen fénycsik bukik át.
Bokámat a döngölt föld hűvöse csiklandozza.
Nyárikonyhánkba sűrül a világ:
fehér terítő, lábasok piros zománca.
Hanyattfekve nézem, az összezúzott
magasság mivé lett. Legyez a lapu.
Oly messzi a darázsfélszeknyi falu,
s Isten volnék, de csöppet se túlzok.

*

A sötétkék, hűvös üvegéjszakában
nem találjuk a régi helyünk.
Tespédünk az alvadt vér szagában.
Sípóló hiány. Lebegünk.
Sivár igazság: csak az számít, aki hallgat.
Jólesik a felejtés szeszélye.
Magába fordul, ki befordul a falnak.
Megérint a semmi lüktetése.
Szent Antal a szemközti falon. Mögötte
egy nemlétező tenger felszíne vibrál.
Vibráló mászlét, por csíkjai. Körötte
kékesszürke, pamutszerű homály.
A levegő valótlan tisztaságban
ég. Ez nem az az út, amire vártam.
A semmi zenéje, e luciferi dallam
feloldódik a siketnéma vágyban.

*

*Ajtók csapódnak, valaki kopog.
Mindenki egyedül, szingli-rokonok.
Pórusok. Árkok. Szántás sebei.
Esővájta horhosok repedései.
Hirtelen tör rá arcomra a szél. Sprőd
erőszakának bölcsen engedek.
Szétfoszló, menekülő esőfelhők
csordái tarkázzák az eget.
Az emlékezet mezsgyéjén visszatalálok.
Ünnep van, reggel, süt a nap.
Rám köszön egy névtelen zarándok.
Felé fordítom az arcomat.
Fölfelé szabadon lobban a tekintet.
Elhagynak és velünk maradnak, de száz
bolygó-pályán hullt angyalok keringnek.
Kísértő táncuktól nincs szabadulás.*

TUSNÁDFÜRDŐI EMLÉK

(2014)

Zavaros az Olt vize,
hunyorog a múlt tüze,
ázott páfrány,
dzsungel-dágvány;
hunyorog a múlt tüze,
nem éleszti semmise,
ponyva alatt lóca,
memo-bicebóca;
zavaros az Olt vize,
nincs a lócán senkise,
aki hívna-szólna,
vesd magad az Oltba;
zavaros a múlt tüze,
izzik a szem írisze,
parázslík a szervezet,
keretes a szerkezet;
sutyorog az Olt vize,
hunyorog a szív tüze,
bőröd pára-nedves,
na de hol a kedves;
keretes a szerkezet,
rebellis a szervezet,
ero-bicebóca,
parázslík a lóca;
kialszik a múlt tüze,
kisimul az Olt vize,
porzik a dágvány,
szomorú,
nyomorú látvány.

FERTŐ-SAKK

(2014)

Mi közöm ehhez az éjszakához?
Ki vére folyt itt el-tova?
Meddig nem volna mostoha
ez a föld, amely áld s megátkoz?
S fölfalnának a szúnyogok?
Értékelnék-e bozgor vérem?
Jelképeit hiába kétlem,
lehetnék azért hős halott?

*

Halálmenet, haláljövet:
ki lesz a rab, és ki a kápó?
Ki a kidőlő és kiváló,
a döbbenet s a rettenet?
Ki fogja összeeszkábálni
az emlékezés kultúráját?
Aki átérez – s aki átlát?
Ki tud a Kereszt alá állni?

*

Lehetsz-e otthon kikötőben,
vagy az otthon csak fikció?
Verejtékes egy dáridó,
vibráló kontúr eltűnőben?
Kultúrtájjá formált mocsár,
hajrígerekben spiccerek:
egyszer majd ez is ellibeg,
ha a vitorla másnak áll?

*

Hűtlen lévén a hús szavakhoz
mit ér a mondat gyönyöre?
A vers csak nyúzott nyenyere,
tévhit, hogy éltető tavaszt hoz,
s továbbél benne tél s halál?
Nincs több fejleszthető legenda?
Apokrif lom a Szent Agenda,
s nincsen már, kit szíven talál?

*

Hány bűnt bántál meg oktalan,
holott az üdvösség felé vitt?
Felismernéd a légi égit,
midőn a „lent” s „fent” rontva van?
S ha a kitüntetett irány
relatív posztmodern szeszély,
megvilágít-e fényes éj
nyirkos barlangok rajz-falán?

*

Elvetélnéd-e annyi terved
újrakezdvén az origótól,
heródesi abortusz-doktor?
Gyöngy-e a gyöngy, ha szertepergett?
Alkot-e, aki folyton elvet,
lehetetlenek prófétája?
S aki a próbát mind kiállja,
megtart akár egy árva elvet?

*

Érosz kopott albérletében
meddig leszel még otthonos?
Ha már a vágy sem mámoros,
mit ér a Nap a cserzett égen?
Kit érdekelnek elmúlt kéjek,
fakult pornográf krónikák?
Fölserken még az ó világ?
Főnix-hamvából újraéled?

*

Új világ új reggelre kelvén,
s véle a múlt mind odatesz?
Az idő karc vagy puha nesz,
karistolás a petyhüdt elmén?
Hányszor nyolc sor az elmúlás?
Hány nyolcad korsó bor az élet?
S mielőtt még elfelednének,
újrázható a tűnt varázs?

NÉPVÁNDORLÁS

(2014)

Kalász Mártonnak

Kelták, normannok, latinok,
vízigótok és avarok –
látomás, indulat kavarg
szívünkben; s folyton meginog
identitásunk, hogyha őszi ég
borul e népdús kontinensre,
bégetnek s illatoznak egyre
téli bárányok, őszikék.

ŐSZI HEXAMETEREK (2014)

BAKONYSZÜCS

Babics Imrének

Hét csakrához hét tó rejt a kínai halfényt
Fémsuhanását pikkelyaranyló pótgenezisnek
Éhes vektorraj nyilazódik a bársony elemben
Jól emlékszik a villanyhúrban az édeni kreszre
Körben a fák globalizmusa fittyet hány az Időre
S Térre – mamutfenyves felesel bambusztelevénnyel
Lombkoronájuk lám betakarná még a Bakonyt is
S velük a tűnt azonosságát sirató Európát
Elsüllyedt e világ noha minden néki virágzott
Tenger szárazföld meg az égbolt mind gazsuláltak
Senkise szólt így – mintha az Isten szállna le újfent
Úr volt és Filozófus – a kertekben Geométer
Ám túlnyerte magát s lett gyarmata új hatalomnak
Elhagyván az ígét bálvánnyá tette a tárgyat
Ott füstöl lábánál orrfacsarón a Poézis
Már nem is áldozat inkább unt és tűzre vetett lom
Nincsen földrész sem sziget álommekka Bakonyszűcs
Zsákfalú – volt ütemében túl itt élhet e földrész
Elfeledett anyanyelvén zengő hexameterben

INDIÁN VÉNASSZONYOK NYARA

Bokrot kontyol a kertész nullás gépe a végzet
Fűnyíróelv trénerpályáján e gyakorlat
Inglis francúz vagy vágott zsaponéz neki mindegy
Ollójával a megbízót szolgálja – a fácskák
Művi natúra kimódolt szobraiként bodorodnak

S míg a kerítés mellett sorban telnek a zsákok
Bér-tefu centralizált zöldsílóit teletömve
Eltűnődsz a teraszcél mint Don az ó haciendán
Bár a gyapotföldön nem hajlong Afrika-szolgá
Lám ez a négyzetláncra kimódolt mű-Univerzum
Úgy tesz mintha leosztott volna a kvázi-Teremtés
Súrlófények sütnék rád és kunkori szellők
Csiklándoznak – a csonka diófa alá potyolódni
Csonthéj-labdák zöld burkukban az ember-agyakkal
Vég-napozó nimfák évődnek a hunyttűzű nyárral
Sufni-biciklik gördülnek villás negyedekben
Ám ha esők jönnek kágyillók áradatában
Éti csigák nyálkás sprintjében ázik a pázsit
Bronzbőrű éltes maja hölgyek a képzeletben
Poncsót öltenek – álmod látnak a zúzmara-szörnyről

REGGELI FÉNYEK

Úgy pitymall hogy az ízes szóban az ősi jelentés
Összesűrül mint képe a hajnali munka-menetnek
Messzi a tengeritábla kapával ócska szekéren
Lassú virradatok fényjátékát hunyorogva
Úgy dokumentál írisz s úgy raktároz a génbank
Század múltán őrzi a hajnal rítusi sokkját
Rég urbánus a létmód – tempód órá tagolja
Éjfél kerget az ágyba s a fiktív pirkadatoknak
Átaluvója gyanánt hessented az inka robotlást
Honnan e borzongás öttájt ez a dúlt atavizmus
Osztály nélküli honban mémje a régi parasztnak
Más század más ezred a program rég kitörölve
Mégis a hajdani napkezdést eme végtelenített
Sorsdrámát látens vírusként hordja a véred

SZERETETNYELV

Lásd szeretetnyelvem nem elokvens rózsaliget – sem
Érvdús szívi tanulmány – úgy tört rám az öregség
Hogy nem ajánlott bölcsességet az Úr se cserébe
Az van csak mit az ifjú hebrencstől megöröklött
Vén dohogó lelkem – kit is izgat a bácsi kudarca
Úgy van jól ha a friss ropogós újmódi fiasok
Dundi vitorlát bontva repesnek az ósdi szelekben
Vér-varasan kit is izgat a hámló tengeri medve
És szeretetnyelvéhez mért is kellene tolmács
Látom a rózsá helyét de virághoz hol van a gomblyuk
Rum fogytán mi vigaszt nyújt kábult alkoholizmus
Vagy szeretettobzódás – függősége a Jónak
Únom a tengert s irtózom minden kikötőtől
Így szeretetnyelvem se siketnémák jelelése

ÉDESHAHA

Másod az égen az árnyad a földön az ízéd a számban
Felhizlaltál cukrosbácsi s a kúra se slankít
Elvonnád amit adtál egykor – a többi zamatnak
Híve ugyan már hogy legyek én ha a nyelv odakozmált
Mindenfélét gondoltunk de e földi valóság
Folyton meg tud lepni – az eszmék orrnehezültek
Hogyha a harc túlnyerte magát páncélban a béke
Nincs Nürnberg nincs Jalta se Párizs zöldővezettel
Ó unióból új unióba ha vonszol az élet
Nem lesz már sose vége – e körkör zöld üde börtön
Forradalomban hallgat a múzsa poétai csendre
Csak te fütyölsz fennhangon mintha az egyszeri múltak
Torlódó jelenében látnánk csonka hazánkat
Másol az énem s árnyal a földim s ízel a lábam

HÍRÉRTÉK

Míg tévéstudiók mélyén küzdő vitatársak
Osztott képernyőn drámázva örök dialógust
Folytatnak s a közönségtetszésért tusakodnak
Póznájukkal rontva a másik vértre-sisakra
S azt híven hogy a győztes díja a drága megértés
Egymás mondatait sem tisztelven hadakoznak
Fel sem tűnik a műhelyfriss eseménygenerálás
Más hátsó szándékok kalligráf cicomája
Tisztük a népuralom mellett agitálni a népet
Eltemetik mély gödrökben mai hírcsecsemőit
Káoszfeldnek – az Élet máshol hírtelen árad
Tajtézkzik s ha csitulván Rendünkkel simulóan
Nyertes a Jó – az hírértéket nem generálhat
Akkor sem ha Örömhír árad az éteri térben

KONTINENSEK

Hány a hiányzó földrész még hogy földbe betérhess
Megnyugvón hogy a földrajz mégis térdre omolva
Hódol előtted a forró színeket áldozatául
Nyújtva fehérholt-irtó békés attackaidban
Egy föld volt csak – ölelné konvex partot a konkáv
Édenlő origin száraz-haza áramaidban
S visszaidézi akárhány álmod a vándori létet
Ébren nem látott lankákat a sziklavilágot
Utcák hús köveit hol a polgár otthonos állat
S nem jegyzett kocsimárkák jönnek-mennek alá s fel
Zegzugait kollektív álomnak – ha kulisszák
Vannak a lélek tájai sem zord dantei bugyrok
Emberi színjáték van a színen – gördül a függöny
Csak ha az égre tekintesz cukkol a mennyei holdrajz

HANYATLÁSTÖRTÉNET

Fenn a zenit magabízó öntelt ormain egykor
Mégsem voltál boldog – a boldogság fura szerzet
Görbe csupán – az üresség hajhászása akár a
Hormontornák díja – robajló vízzuhatagként
Omlik a mélybe a múltó másodpercre kitartott
Sorsfüggvény – de hogy ott fenn mint volt s volt-e zenitmód
Vagy fata morgánák csaltak meg tudja az ördög
Mégis a sejtben kódolt jegyzőkönyv ha megőrzi
Bódultságaid emléket s fanatizmusaidnak
Szép zabigyermekeit kik elárvult kósza jövendő
Hordoznak fizimiskájuk térkép-erezetjén
Éled már a remény hogy a hullás egyszeri létmód
Mert rögzíti a csúcskönyv hajdani bérc-taposásod
És e hanyatlástörténetnek a hőse lehetsz még

BALASSI-POETIKON

(2014)

Molnár Pál öröme

EGY HORVÁT VIRÁGÉNEK NÓTÁJÁRA

Jelentem versben mesémet,
De elrejttem értelmemet,
Kérem édes Istenemet,
Fejtse meg nekem ezeket:

Fél ezredév eliramlott,
Török, német, muszka sarcolt,
Előbb-utóbb mind lefalcolt,
Mégis vívunk annyi harcot;

Tegnapelőtt volt csak Zólyom,
Tegnap csupán gyász-Esztergom,
Halálhozó ágyú-ostrom
S tovább lüktet vágyam, gondom;

Negyvenen túl az poéta
Mint sisakon az bokréta,
Ég és Föld között az létra,
Hív lélekben langaléta;

Nincsen idő vagy nem múlik,
Mag gyanánt útfélre hullik,
Vers az porral egybeborlik,
Szikla-hitünk felkomorlik;

S te is, ki más korba estél,
Fölemeltél, bár elestél,
Immár édes bátya lettél,
Kitárt lelkembe bélestél;

Virtusunkhoz pártos portás,
Kikelettől pirospozsgás,
Kicsit balhész, sosem bolhás,
Patináddal együtt kortárs;

Oda elégia, óda:
Zengjen az dal horvát módra,
Talján, polák, oláh strófa
Serkentsen föl magyar szóra;

Jelentsük versben hitünket,
Bogozgassuk értelmünket;
Kérjük édes Istenünket,
Fejtsen meg, ha tud, bennünket.

*

AZ „LUCRETIA ÉNEKE” NÓTÁJÁRA

Poézis szívemben sok tüzes szikrákkal
varázsát most újíttja,
Elmémben, mint várban vigyázó virrasztó,
látomását tódítja,
Szívemben fuldokló, üllőként süllyedő
tetszhalálba lódítja.

Végtelen esőkben, apokalipszisben
szunnyadoznak az Múzsák,
Mégis az pusztulás üszkös csataterén
ímé: maradandóság,
Újult tavaszokban, korhadt fatörsekből
kizöldülő sarjúág.

Általmentett módik, örökölt kaptafák
nyomán él az mesterség,
De az formalizmus lelketlen parancsa
belékódolt veszteség,
Jelen lévén testben, ám távol lélekben:
csak hívatlan vendégség.

*

AZ „PALKÓ” NÓTÁJÁRA

Végeken portyázva, hazát lajstromozva,
Kamerával lesve öröme és gondra
Vándorolni nagy kegy:
Istenem, ezképpen kóborolni engedj!

Hidak és iskolák, fölszökkenő templom,
Négy égtájnak vágni szeszélyesen, random;
Dolgom az világban:
Titkos vezetéken surranjon az áram!

S ha mindent bójártam, azmi engem illet
S letörlődnek fájlok, gigabájtok, filmek
Delejes viharban:
Mégis továbbéljen lényegük az dalban!

*

AZ „MAGAM GONDOLVÁN” NÓTÁJÁRA

Maródi voltom immár eloldom,
elhadván az ágyat,
Rút betegségem, rossz renyhességem
kényszerű alázat,

Esendőségem, veszendőségem
prolongált gyalázat.

Az gőgös testem lett már keresztem,
halálig hordozom,
Szép pillantásom ma már csak álom,
könnyekkel áldozom,
Roppanva biccen délceg gerincem,
vénségem átkozom.

Távol ifjúság pazarló hívság,
én, tékozló gyermek,
Sok tehetségem szőlő-növényen
széjjelhintett permet,
Illyen az ember, széthulló rendszer,
oszló-foszló szerzet.

*

AZ „FEJEMET NINCSEN MÁR” NÓTÁJÁRA

Áldott szép Pünkösdek gyönyörű ideje
Örök tavaszunknak kitüntetett jegye,
Halhatatlanságunk bétöltetlen helye.

Mert azki megáldott, elfelejtett minket,
Nem vigyázza léptünk jóságos tekintet,
Elhomályosult, ha valaha megintett.

Magányosan nyargal lelkünk az mezőkön,
Föl sem akadunk már égi tényezőkön,
Május helyett vérzön avarlunk az őszön.

Kévánhatjuk-é, hogy szövetségünk megkösd
Mindig újra s újra, kikeleti köntöst
Öltve az világra, Mindörökké-Pünkösd?

*

EGY NÉMET VILLANELLA (AZ „ICH HAB’ VERMEINT”) NÓTÁJÁRA

Reménségem nincs már nékem
ez földön éltemben senki kánonjához,
Mindent, azmit eddig éltem
s azmit eddig írtam, nem áld, de megátkoz,
Az bőrembe sosem fértem,
s azkit herceg megró, többé nem ajnároz.

Bár lehetnék magam herceg
tanyámban, váramban, azmiként királok,
Majorjában az nem henceg,
kertjében csináltat zöldliget-világot,
Órjas fában szű ha perceg,
miként is nyomná el, ha fennen kiáltok?

*

EGY SICILIANA NÓTÁRA

Téblábolván bujdosóként
rónán és tengeren,
Magával hordom hazámat
az nyakamon egy amuletten,
Új continensek szaggatott
madár-távlatát fenn
Csodálom, ám nem bírhatom:
nem fér csurig telt szívemben.

*

AZ „RÉGI SIRALMAS” NÓTÁJÁRA

Siralmas nékem idegen szívben
koldus-kvartélyt lakni,
remén hűlt helyén nyirkos szuterén
díványán ébredni.

Reggelte talmi útra indulni
élő fölöslegként,
Nem látni Napot, verő-holnapot,
azértis-ellenfényt.

Sugaras nékem kéntelenségem
közös látomásra,
mert ember-szerzet nemző Istennek
volna földi mása.

Ígér-e enyhet család és nemzet
híves ponyvasátra,
Ád-é nyugalmat estéli harmat
szérűn-meztél lábja?

Segél az Isten, ha van, ha nincsen
fölséges Mennyekbe',
Légyen oltalom, dicsérje dalom
angyallal zengetve...

*

AZ LENGYEL ÉNEK („BYS TY WIEDZIALA”) NÓTÁJÁRA

Elcsuklott az idő, megzakkant az taktus,
Megzavartatott az jövőnemző aktus,
Sebesen közelg az végső szívinfarktus.

Hajdan selymes bőrünk sömörlik és hámlik,
Var-páncélban állunk achillestől állig,
Lelkünk az időben mindegyre csak pállik.

Szabott egypár évünk csiga-módján telik,
Szalmadikón fekszünk reggeltől estelig,
Estétől reggelig – szaporáznánk penig.

Mit ér az férfiú, midőn víni nem tud,
S feslő kikelettel nem újíthat pertut?
Úr Isten, hadd kössünk véled vitéz alkut:

Pattanhassunk, mint rég, kengyelbe-nyeregbe,
Töményeggyünk szabad, iramló seregbe,
Vágtázzunk Tejúton párálló egekbe!

*

AZ „VIR MONACHUS IN MENSE MAII” NÓTÁJÁRA

Kikeletkor, jó Pünkösöd havában,
Mikor valék nyughatatlanságban,
Szerelem kénjában,

Gyöngyvirágért szürkés alkony-tájon
Tolvajlék az Nagyerdő-sétányon,
Csüggve egy leányon,

Az nagy Klinikákon kéz a kézben
Andalgánk az jövő büvkörében
Csudálatosképpen,

Ám egy zsvány tőlem elrablotta,
Azolta az orromat facsarja
Gyöngyvirág illatja...

*

AZ „BÁNJA AZ ÚR ISTEN” NÓTÁJÁRA (I.)

Bárkára szállottam az én szép szerelmemmel,
Continensek között ingázánk tisztességgel,
Két szív ha szerető, mindegy az kikötő,
Időnk telék hévséggel.

Gyorsszavu taljánok, dalló nyelvű görögök,
Minarét-balkonról rékoltozó törökök,
Ferdőző dalmátok, tengeri horvátok
Hirdeték az örömet.

Nem kérdem én immár szép rózsámat, szeretsz-e,
Bő érzéseimmel telvén immár sok icce,
Ősztől már megütten, gázolánk ezüstben:
Tanunk lészen Venecce.

*

ÉNEK OLASZ NÓTÁRA

Veneccének tengerében város úszik az vizen,
Krónikások lantja zengi – méz szavuknak elhiszem,
Szívem taván gondoladik leányra vár, mert hiszen
Ha beszáll, a túlsó partra Istenuccse' átviszem.

*

AZ „TOLDI MIKLÓS ÉNEKE” NÓTÁJÁRA

Tajtékszik az idő az folyammedrében,
Csappannak éveim útálatosképpen,
Idegen lettem az Földön és az Égben,
Már elítéltetek, habár valék vétlen.

Kihűlő Gyehennán egyre csak didergek,
Ahol én időzöm, nincsen aznál lejjebb,
Jó Istenem szemén hályog a tekintet,
Langyos lélek lévén szájából is elvet.

*

AZ „MÁR CSAK ÉJJEL HADNA” NÓTÁJÁRA

Bárcsak éjjel hadna henyélnem az Isten,
Adná, hogy dombokon-hegyeken repítsen,
Ismerős tájakra engem penderítsen,
Háborúságokból mindég kimenekítsen.

Reám tör az ellen, veszélyben családom,
Életem érettük kezébe ajánlom,
Csöndes éjtszakákra nem használ az mákony,
Obsitos vitéznek nagy áldás az mély álom.

Ama nyirkos éjen lészen álomlátás,
Vagy gomolygó homályt hoz végső pitymallás?
Az Álmok Urától jó majd megbocsájtás?
Véle vagy nélküle miként lészen megnyugvás?

*

AZ „SAU MA LASA-N CASA FATA” OLÁH ÉNEK NÓTÁJÁRA

Mint erdőben nő az gomba, nyúlnak az gyermekek,
Szép leányid, jó legényed mindegyre serkennek,
Hogyha nyomnál atya-csókot fiad homlokára,
Szégyenszemre térdrogyasztás annak az ő ára.

*

AZ „BÁNJA AZ ÚR ISTEN” NÓTÁJÁRA (II.)

Bocsásd meg, Úr Isten, ifjúságomnak vétkét,
Sok hitetlenségét, undok fertelmességét,
Töröld el rútságát, minden álnokságát,
könnyebbítsd lelkem terhét!

Őrizd meg, Úr Isten, ifjúságomnak hamvát,
Sok bizodalmát, jövőbíró hatalmát,
Ne hadd naivságát, mindent-akarását,
ne mosolyogd meg harcát!

*

ARRA AZ OLÁH NÓTÁRA, AZMINT AZ ELTÉVEDT JUHOKAT SIRATJA VOLT AZ OLÁH LEÁNY

Régi szerelmem nagy heve
Mint az vulkán láva-leve
Meredeken legördüle
És az aljban kővé hűle

Oláh leány ne sirassál
Nélkülem is nyáj még az nyáj
Ha te messze elkószálnál
Volna is gyász sok jószágnál

Régi szerelmem sok sója
Elveszett illúziója
Tengeren sodródó bója
Könnyek belé-hullatója

Oláh leány ne sirassál
Kesergőkkel ne postázzál
Deltádba ne csalogassál
Teliholdnál babusgassál

*

LATRIKÁNUS VERS

Kiürített serleg, emelkedő keblek,
Násznyoszolya mellett álmok vesztegelnek,
Mért taszítsz el? Már nem rejt el semmi rejtjel...
Ránk virrad az reggel!

*

AZ „CSAK BÚBÁNAT” NÓTÁJÁRA

Éngemet régolta sokféle kénokba
taszajta az gyötrő sors,
Emészté testemet, bomlasztá lelkemet,
elmém immáron nem gyors,
Így élnem mivégre, tekinték az Égre,
lekaszált réten mint tors.

Add, maradék éltém, földi tengődésem
ím, Tenéked szenteljem,
Legyűrvén az lázat, óhassam hazámat
erdőkön és réteken,
Megfogyván napokba', megtérven honodba
békéltessék az lelkem.

*

AZ „ATYA ISTEN, TARTS MEG MINKET” NÓTÁJÁRA

Irgalmatos Jó Istenem,
Ne hadj immár itt szenvednem,
Zúzos reggelekre kelnem,
Melankóliával telten!

Virradjon rám már egy jó nap,
Oszlasd el depressziómat,
Következzék derűs hónap,
Menedéke halandónak!

Látod, mások lelke haddján,
Ifjonc testben nem aggastyán,
Bor virága sosem hitvány
Veres-szattyán ábrázatján!

Úr Istenem, dühe támad
Igazságos Jó Atyámnak:
Ösvényt vágjon az alázat
Bűneim bocsánatának!

MASZKABÁL

(2014)

Erdélyi Györgynek

A színpad mint egy csonka bálterem,
és lankadatlan dül a maszkabál.
A deszkapadlón bűn és vágy terem,
az illúzió szörnyként felzabál.

A kifordított lelkek bársonyát
mint bélbolyhot, a világ irritálja.
A rezgést el nem nyomják harsonák,
s kályhás sem tudja már, hogy hol a kályha.

A színművészet örök jelbeszéd:
mit egybeszóttak, kéjjel tépi szét,
hogy más szabásmintával újraszabja.

Ki élveboncol, kínhálálra éget –
itt nem segíthet plasztikus sebészet:
az artistának arca lesz a maszkja.

INTER

(2014)

„Nem tudni, végül is mi jön el.

*Talán mégis internésjönél,
talán határon belül marad
minden interurbán gondolat.*

*Habár urbánus és népies
harcra indokot így is keres:
egységre akkor sem kapható,
ha támad az intervenció.*

*Gondjainkon nem segítenek
fényes koronázóékszerek,
haldoklik az internált király –
amit dúdol: enternaszjonál.”*

(Zsenge 1979-ből)

Az interek, az exterek
kereke olykor felpereg,
belsővé válik a külső,
visszafelé jár a küllő;
és nincs király, és nincs mese,
csak internáci semmise,
szép elvek félretéve,
magát köti a kéve;
bölcse a tűnődő kamasz,
akit nem kábít el tavasz,
s most itt, a kora őszben,
reménytelenedőben
íme, újra csak itt a kályha,
állunk élet-halálra válva,
mi győztesek s mi vesztesek,
interentúli exterek;
globalizál megannyi érdek,
újszavúak a régi vének,

ha szólnak, a szív megriad
interurbánus népfiai;
egy a biztos: semmit se tudni,
reng a palota és a sufni,
fonnyadt nyakon láncékszerek
és interek
és exterek...

TARTALOM

Vezérelv	5
Tabula Smaragdina	6
Vont litániák	7
Nagypénteki elégia	7
Tengerfüred	9
A fejedelem	11
Könyvország	13
A hűtlen hálaéneke	15
Halálnak halála	16
Rosszkedvünk nyara	17
Éjjeli rapszódia	18
Zágon/Rodostó	19
Kabaré	21
Építészet	22
Irodalom	24
Karácsony	26
Szanaszerte	27
Szonettsziluett	28
Cím nélküli versek	29
Genezis-töredékek	33
Hét etűd	35
Csöngé, időszámítás előtt	41
Krakkói szonettek	42
Digitális óda	44
Paradicsom	45
Elíziumi pástok	46
Maraton	47
Közel/ítések	50

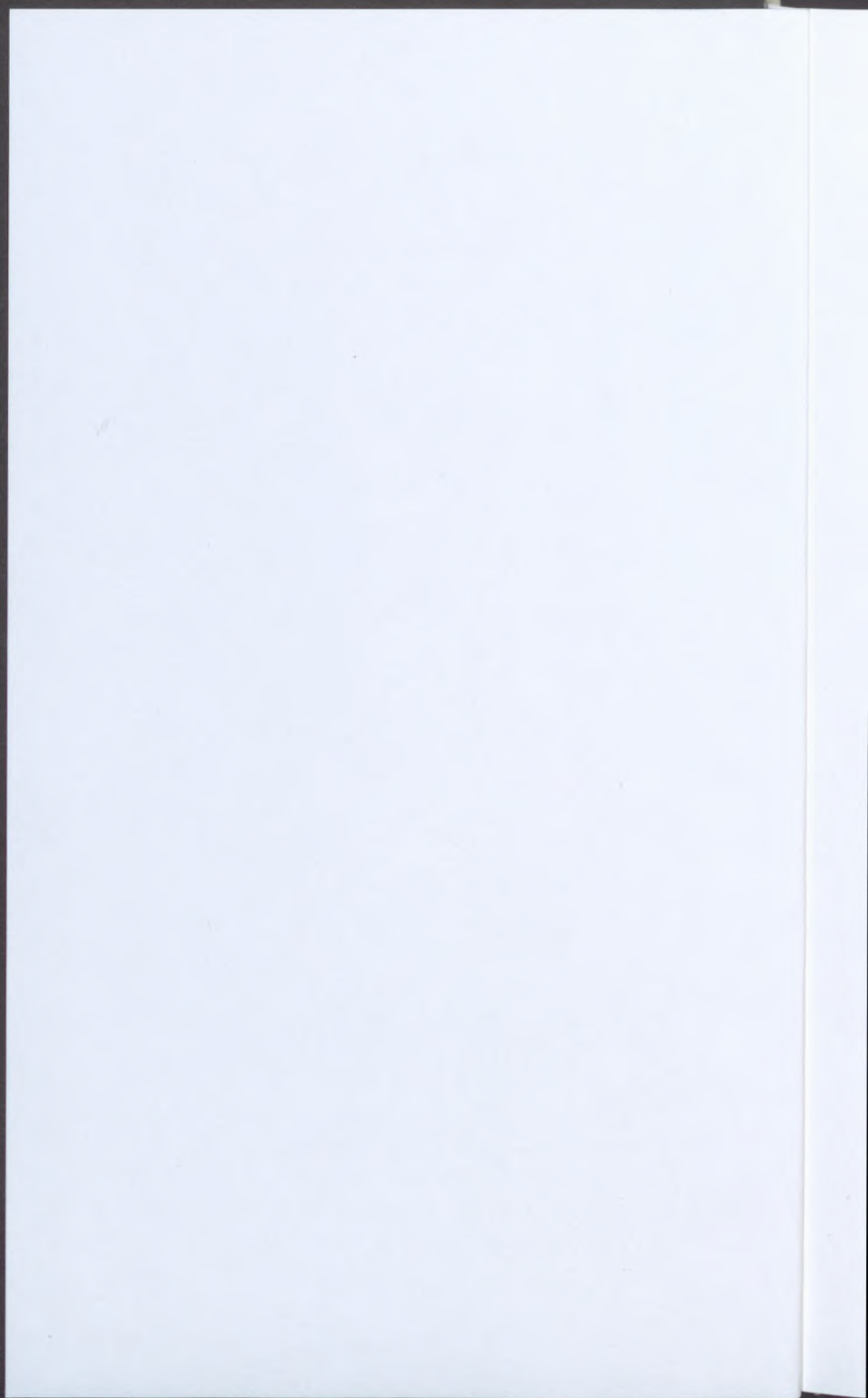
Tusnádfürdői emlék	54
Fertő-sakk	55
Népvándorlás	58
Őszi hexameterek	59
Bakonyszűcs	59
Indián vénasszonyok nyara	59
Reggeli fények	60
Szeretetnyelv	61
Édeshaza	61
Hírérték	62
Kontinensek	62
Hanyatlástörténet	63
Balassi-poetikon	64
Egy horvát virágének nótájára	64
Az „Lucretia éneke” nótájára	65
Az „Palkó” nótájára	66
Az „Magam gondolván” nótájára	66
Az „Fejemet nincsen már” nótájára	67
Egy német villanella (az „Ich hab’ vermeint”) nótájára	68
Egy Siciliana nótára	68
Az „Régi siralmas” nótájára	69
Az lengyel ének („Bys ty wiedziala”) nótájára ...	69
Az „Vir monachus in mense Maii” nótájára	70
Az „Bánja az Úr Isten” nótájára (I.)	71
Ének olasz nótára	71
Az „Toldi Miklós éneke” nótájára	72
Az „Már csak éjjel hadna” nótájára	72
Az „Sau ma lasa-n casa fata” oláh ének nótájára ..	73
Az „Bánja az Úr Isten” nótájára (II.)	73
Arra az oláh nótára, azmint az eltévedt juhokat siratja volt az oláh leány	73

Latrikánus vers	74
Az „Csak búbanat” nótájára	74
Az „Atya Isten, tarts meg minket” nótájára	75
Maszkabál	76
Inter	77

*A Magyar Napló Kiadó az 1795-ben alapított
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének,
valamint az 1999-ben alapított
Könyves Szövetségnek a tagja
www.konyves-szovetseg.hu*

Magyar Napló Kiadó Kft.
1062 Budapest, Bajza u. 18.
www.magyarnaplo.hu
Felelős kiadó a Magyar Napló Kiadó vezetője
Felelős szerkesztő Zsiga Kristóf
A könyvet gondozta Bíró Gergely
Tördelőszerkesztő Bornemissza Ádám
A borítót a szerző fényképének felhasználásával
Szita Barnabás készítette
Készült a SÉD Nyomdában
Ügyvezető igazgató Katona Szilvia

1844/15

Csontos János

(1962, Ózd) Quasimodo-különdíjas (2011)

költő, író, filmrendező

A Folyam és a Nagytás főszerkesztője volt, jelenleg a Magyar Napló Nyitott Műhely rovatát vezeti. Az év versei 2014 című antológia szerkesztője. Megjelent verseskötetei: *Menekült iratok* (1991), *Szabadulási mutatvány* (1991), *Határfolyam* (1994), *Szonettregény* (1997), *Szajnaparti szonettek* (magyarul és franciául, 1997), *Haiku-naptár* (bolgárul, 2002), *Para – Hódolat a magyar költészetnek* (2007), *Száz év talány – Kiegészítések József Attilához* (2008), *Egy mondat a hazugságról* (2014). Összegyűjtött versek: *XL* (1980–2002, 2002), *Delelő* (2003–2010, 2011). A *Tíz év* című kötet a 2011–2014 közötti lírai termést tartalmazza. A versek egy részét a Magyar Napló, a Napút, a Pannon Tükör, a Szépirodalmi Figyelő, a Tempevölgy és az Akcent folyóiratok adták közre.

MAGYAR
NAPLO

Csontos János

TÍZES ÉVEK

Ft

